

60.008/4

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z o m b a t

bb 1. e m b a r g ó : f e l o l d á s i g !

szlamenicky istván szóbeli kiegészítője a szövosz kongresszusán

t j f u m

1981. november 14.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának korábban kiküldött írásos beszámolójához szlamenicky istván, a szövosz elnöke fűzött szóbeli kiegészítést. hangsúlyozta: a fogyasztási szövetkezetek az elmúlt időszakban dinamikusan fejlődtek. a párt- és a kormány gazdaságpolitikájával összhangban, eredményesen járultak hozzá a lakosság életszínvonalának növeléséhez, a külgazdasági egyensúly javításához és a korábbinál többet tettek az árutermelés bővítéséért, a szolgáltatások korszerűsítéséért. fejlődésük lendülete a szigorubb közgazdasági feltételek mellett sem tört meg, a szövetkezetek, vállalatok és társulásaik egyre többet vállalnak magukra a magyar gazdasági élet terheinek viseléséből. a szövetkezetek a fogyasztókat ma már a korábbinál sokoldalubbban szolgálják. az eredményeket a milliárdokban mérhető teljesítmények és apró figyelmességek együttesen fémjelzik.

/folyt.köv./

- 1 -

az elmúlt öt évben a legnagyobb mértékben a szövetkezeti kereskedelem fejlődött. az áfész-ek és a szövetkezeti vállalatok kettős kereskedelempolitikai feladatát oldották meg; biztosították, hogy elegendő napi cikk legyen minden településen, s ezzel egyidőben a tartós javak választékos kínálatát is megteremtették az ellátási centrumokban; a nagyközségekben és a városokban. ez az ésszerű szakosodás szabta meg a hálózatfejlesztést is, amely összességében a tervezettnek megfelelően alakult. az elmúlt öt évben a szocialista kiskereskedelemben megvalósult hálózatbővülésnek csaknem felét a fogyasztási szövetkezeti szervek realizálták. elsődleges feladatuk volt az alapellátó hálózat bővítése; kétszázöt abc-áruházat és kisáruházat, valamint közel 600 jól felszerelt élelmiszerboltot adtak át. a kiszolgálási formát is korszerűsítették. a vendéglátóiparban a meglévő üzletek korszerűsítése volt előtérben, emellett azonban több mint 500 új éttermet és vendéglőt is nyitottak.

a lakáságazatba tartozó szövetkezeteknek ma már több mint félmillió tagja van. a kezelésükben lévő lakások száma az ország többszintes épületekben lévő lakásállományának csaknem negyedét adja, a lakásvagyon értéke pedig meghaladja a 65 milliárd forintot. a szövetkezetek öt év alatt 21 ezer lakást építettek és további 6600 kivitelezéséhez láttak hozzá. érdekeltségük mindinkább vidékre is kiterjed; már minden negyedik építőszövetkezeti lakást községben építenek. a szövetkezeteknek viszont sok gondot okoz, hogy a lakások üzemeltetése során még mindig gyakran merülnek fel szavatossági problémák, s ezek megoldása a legtöbbször tulságosan elhúzódik.

a takarékszövetkezetek kezelik a betétben elhelyezett lakossági pénzmegtakarításoknak mintegy 13 százalékát, egyes megyékben több mint 20 százalékát. egyre sokrétűbb pénzügyi szolgáltatásaik révén a falu közkedvelt pénzügyeivé válnak.

a szövetség elnöke kifejtette: az áfész-ek fontos programjuknak tekintik a sokrétű kapcsolati rendszer továbbfejlesztését a kistermelőkkel. az általuk felvásárolt áruk értéke tavaly már meghaladta a 11 milliárd forintot, ez az összeg öt év alatt 80 százalékkal nőtt. a felvásárlás a kisgazdaságok árutermelésének kerekén felét adja. erősödtek a kistermelőkkel a szerződéses kapcsolatok, ezekre alapozzák az áfész-ek összes felvásárlásának már mintegy 90 százalékát. évente 700-750 ezer kistermelővel vannak kapcsolatban; ez az együttműködés nemcsak a felvásárlásra, hanem a termelés szervezésére, az információ- és a garancia-adásra is kiterjed.

foglalkozott az elnök a zöldség-gyümölcs ellátás gondjaival. megállapította: jelentős anyagi veszteségek származtak abból, hogy a termelők és a felhasználók igényei több terméknél nem voltak és ma sem mindig vannak összhangban. továbbá gondot okoz egyes árufélék gyenge minősége és alacsony feldolgozottsági fok is. még mindig indokolatlanul hosszú az áru útja, és nem ritkán tapasztalható, hogy az átvevők nem érvényesítik következetesen a szabványok előírásait. feszültségeket okoz, hogy a termelők az árut közvetlen értékesítésre még csak kis arányban készítik elő.

a fogyasztási szövetkezetek ipari tevékenységét elemezve a beszámoló kiemelte; ezek az üzemek mindinkább megfelelnek rendeltetésüknek; ésszerűen foglalkoztatják a munkaerőt és jól hasznosítják a helyi nyersanyagokat. mindez új árualapokat teremt a lakosság ellátásához és az exporthoz. évenként átlagosan 8.5 százalékkal növekszik termelésük, amely 1980-ban 9 milliárd forint volt. a szövetkezeti ipar hozzájárított az ésszerűbb termelési szerkezet kialakításához, ez a folyamat azonban meglehetősen lassu, mert korszerűtlenek a gépek és az újabb típusok gyakran hiányoznak a kereskedelem kínálatából. ezzel is magyarázható, hogy csak részben sikerült minden piacon jövedelmezően értékesíthető áru gyártására átállítani a korábban más cikkeket veszteségesen termelő műhelyeket, üzemeket.

a külkereskedelmi munkából is nagyobb részt vállaltak a szövetkezeti vállalatok, szervek. hagyományos exportcikkeik mellett - például a friss és tartósított zöldség, gyümölcs, a libamáj, a galamb - ujabban kis gyártási eszköz-igényű, de jól eladható termékeket gyártanak külföldi értékesítésre: bőrdíszművet, ételízestítőket, lakberendezési dísz tárgyakat, fatömegcikkeket, stb. a szövetkezeti árucseré szintén fejlődött; a nemzetközi árucseré, valamint a kishatármenti forgalom keretében mintegy 7 milliárd forint értékű árut hozták be, illetve cseréltek a szövetkezetek szocialista országokból.

a szövetkezetek gazdasági tevékenységének tapasztalatait összegezve felhívta a figyelmet arra, a továbbiakban a piaci igényeknek még erőteljesebben kell vezélniük a termelők szándékait. még nagyobb befolyással kell lenni az áru „szülőhelyére”, az ipari és mezőgazdasági üzemek munkahelyeire, törekedve a termelési és az értékesítési lánc együttes hatékonyságának javítására és a kölcsönös érdekelttség elmélyítésére. éppen emiatt a mainál lényegesen magasabb szintre kell emelni a piacfeltáró munkát és gyorsabban kell továbbítani a piaci információkat a termelőkhez. /mti/

bb 2. a divsz nyilatkozata

i km um bc

1981. november 14.

az amerikai imperializmus agresszív körei újabb rágalomhadjáratot indítottak a kubai forradalom ellen; s erre az ürügyet ezúttal a kubai katonai tanácsadók állítólagos salvadori jelenléte szolgáltatja - hangoztatja a demokratikus ifjúsági világszövetség irodájának szombaton közzétett nyilatkozata.

ez a rágalom újabb kísérlet arra, hogy az amerikai kormányzat igazolja ellenőrizhetetlen fegyverkezési versenyét. mindez része annak az amerikai politikának, hogy nyomást gyakoroljanak a latin-amerikai népekre, illetve beavatkozzanak kuba és nicaragua belügyeibe. a helyzetet súlyosbitja - hangsúlyozza egyebek között a nyilatkozat -, hogy a kampányt az amerikai imperialisták katonai jellegű intézkedései kísérik, amelyek kuba elleni provokációk formájában jelentkeznek.

a demokratikus ifjúsági világszövetség, a világ haladó ifjúsága elítéli ezeket a veszélyes imperialista manővereket, s támogatja kuba függetlenségének megvédését, a kubai forradalmat.

a divsz nyilatkozat végezetül felhívja a világ ifjúságát, baráti és tagszervezeteit, hogy minden eszközzel fejezzék ki szolidaritásukat a kubai forradalommal, kuba népével és ifjúságával. /mti/

-.-

bb 4. véleményem az egyenjogúságról - az mnot pályázata

i me um bc hgy

1981. november 14.

véleményem az egyenjogúságról címmel pályázatot hirdet a magyar nők országos tanácsa. arra ösztönzi a nőket, a férfiakat, írják le véleményüket: miként, milyen mértékben valósult meg a nők és férfiak egyenjogúsága a társadalomban és a magánéletben. miként vélekednek erről más-más nemzedékek férfi és nő tagjai. tapasztalatuk szerint mi akadályozza az egyenjogúság érvényesülését, miként lehet elhárítani ezeket az akadályokat?

a pályázatokat 1982. március 8-ig lehet beküldeni a magyar nők országos tanácsához. a pályázat eredményét 1982 őszén ismertetik. /mti/

-.-

- 4 -

bb. 3. miért állunk - új magyar film készül

i/gi/sa/bc/gw hgy

1981. november 14.

miért állunk címmel forgatja új filmjét magyar józsef. a rendező e művében is a mindennapi élet gondjait járja körül, mint tette ezt korábbi filmjeiben is, így például a „milyen a világ,,, valamint a mannheimben legutóbb arany dukát díjjal kitüntetett, mi, büszke magyarok címűben.

készülő filmjéről elmondta; elsősorban arra keres választ, hogy sok helyen miért nem olyan a munkamorál, mint amilyennek lennie kellene: hogyan lehetséges, hogy a szorgalmasnak ismert magyar nép nehézségekkel küszködik ezen a téren. a forgatás során nyilvánvalóvá vált: a dolgozó másképp vélekedik munkájáról a 8 óra megkezdése előtt, közben, s utána, a fehérszital mellett.

az elnöző magatartás, a megérett eltérés ellen is szót emelő alkotást több budapesti nagyüzemben forgatják. ^{ny} a legjobb ütemben. a csuszás oka az, miként a rendező megemlíti, hogy bizonyos jelenteket nehéz rögzíteni, elsősorban azokat, ahol valamennyi dolgozó jelenlétére szükség lenne.

/mti/

- . -

bb. 5. rézfészkek egy mecseki gyümölcsfán

igó/az/gw hgy

1981. november 14.

rézhuzalokból épített madárfészkekre bukkantak az egyik mecseki gyümölcsfán. most, hogy a fa elhullatta a lombját, csillogni kezdett a rézfészkek a napfényben és ez hívta fel rá a figyelmet. a meglepő technikai ügyességgel szerkesztett és épített madárlak arasznyi átmérőjű, de szokatlanul nehéz: majdnem tizenöt deka, szemben a hagyományos fészkek néhány dékás súlyával. valószínűleg balkáni gerlek költöttek benne. a különböző hosszúságú és vastagságú rézhuzalokat feltehetően a közeli méh-telepen gyűjtötték össze. a madarak tehát - mint annyian pécssett - bontási anyagból építkeztek. bámulatos pontossággal rendezték el a huzalokat. rövid, vastag drótok képezik az alapot és a keretet, s felfelé egyre vékonyabb, egyre finomabb szálak következnek.

/mti/

- . -
- 5 -

bb. 6. vztisztító mügyanta atomerömuvekhez- gyártja a füzföi nitrokémia

bév/az/gw hgy

1981. november 14.

megkezdtek az atomerömuvek vizének tisztítására alkalmas ioncserélö mügyanta gyártását a füzföi nitrokémia új kísérleti üzemében. az ujonnan kifejlesztett terméket vizsgáztatásra elküldték a szovjetunióba, ahol kiváló minősítést kapott. a gyártmány iránt máris igen nagy a külföldi érdeklődés, a továbbiakban jelentős exportra számítanak. éppen ezért tervbevették, hogy később a kísérleti üzem fölváltására egy nagyteljesítményű gyárat építenek.

a szigorú atomerömuvei előírásoknak megfelelő ioncserélö kifejlesztése a nitrokémia két és fél évtizedes gyártó és fejlesztő tapasztalataira épült. az általuk előállított mügyanták a különböző oldatokból, ionokat kötnek le és helyettük más ionokat bocsátanak ki. így megkötik többek között a kalciumot, a magnéziumot, a vasat, a kén, a nitrátot és foszfátot, ezek helyett hidrogén, illetve hidroxid jut az oldatba. alkalmazásuk az erőműveknél megakadályozza a lerakódások keletkezését, s így növeli az üzemelés biztonságát. a folyók szennyeződésének fokozódásával egyre nagyobb szükség lett a különböző gyártási technológiáknál használt vizek tisztítására, lágyítására is. az elmúlt évtizedekben sok európai országhoz hasonlóan nálunk is megkezdtek az ioncserélö technológiák alkalmazását az élelmiszeriparban, gyógyászatban, a cukorgyártásban. az ezekhez szükséges gyantákból huszféle készül a nitrokémiában, s az össztermelés 60 százalékát exportálja a gyár.

/mti/

- . -

bb. 7. ipari hütők a szovjetunióba, ofszetlemezek svájca - több terméket exportálnak a komárom megyei ipari szövetkezetek.

ráb/az/gw hgy

1981. november 14.

a komárom megyei ipari szövetkezetek az idén a korábbinál több terméket gyártottak külföldi megrendelésre, s a hatodik ötéves terv utolsó évében a jelenleginél már kétszer több árut exportálnak. a legnagyobb fejlesztésre a tatabányai - hűtőtechnikai ipari szövetkezetben készülnek: ebben az évben 230 millió, 1985-ben már 570 millió forint értékű ipari hűtőegységeket gyártanak exportra. a hűtők többségét a szovjetunióba szállították, s a nyugati országokba is több jut az eddiginél gyártmányaikból. a nemzeti banktól kapott exportárualapot növelő hitel igénybevételel már megkezdtek a termelés bővítéséhez szükséges új ipari csarnok építést. korszerűsítik a gyártástechnológiát is, hogy az eddiginél versenyképesebb, kisebb súlyú és jobb minőségű ipari hűtőket készíthessenek.

/folyt.köv./

- 6 -

bb. 7. /ipari hütők a...folyt./gw

a tatabányai mikrolin ipari szövetkezet - ahonnan korábban csak játékokat szállítottak külföldre - egy új termék, az ofszetlemez exportálását kezdte meg. az ofszettechnológiával dolgozó nyomdák részére készülő kis-és közepméretű lemezekből elsőként svájcba és az nszk-ba küldött a szövetkezet. a tatabányai delta ipari szövetkezet különféle mezőgazdasági berendezéseket szállít külföldre, elsősorban szocialista országokba. a delta szövetkezet az idén kapott először megrendelést ausztriából és lisszabonból takarmánysilók és kisállattartó telepekhez szükséges egyéb mezőgazdasági berendezések gyártására. a komáromi vasipari szövetkezet korszerű famegmunkáló gépeket szállít az nszk-ba, az oroszországi bórripari szövetkezet sportlabdát exportál nagy tételben a környező országokba.

/mti/

- . -

bb. 8. tavasz a klimaházban

lász/az/gw hgy

évente háromszor teremnek az új nemesítésű növények a zöldségtermesztési kutató intézetben, ahol a folyamatos generációváltást a klimaház teszi lehetővé. a szabadföldben beérett növények magjait az intézet kecskeméti növényházában vetik el újra. az üveg alatti veteményesek legtöbbször tavasz van: virágozik a paradicsom, a paprika, az uborka, a dinnye, és szépen fejlődnek a petrezselyemfélék. a növények itt jól érzik magukat, s mivel nincsenek kitéve az időjárás szeszélyének rövidebb tenyészidő alatt érlelik be termésüket. ezt egyes fajtáknál a kutatók a napfényórák növelésével is siettetik, hogy még a tél közepén magot nyerjenek a további kísérletekhez. így meggyorsul az új hibridek szelekciója, két három évvel rövidül egy-egy új zöldségfajta előállítás.

/mti/

- . -

bb. 9. rába futóművek csehszlovák buszokhoz

cser/az/mné/gw hgy

1981. november 14.

újfajta mellső futóművet gyárt csehszlovák megrendelésre a rába magyar vagon-és gépgyár kapuvári üzemében. a gyár régi szállítója a csehszlovák autóbuzsiparnak: a karosa típusú buszokhoz évek óta szállítanak futóműveket, melyekből az idén háromszázat adtak át a szomszéd országbeli vásárlóknak. az új konstrukciójú futómű a korábbinál erősebb, a vele közlekedő járműnek jobb az uttartása. ez utóbbiból naponta husz készül, s az év végéig 1.350-et szállítanak le belőle.

/mti/

- 7 -

o

bb. 10. kísérőgáz a hálózatba - új kompresszorállomás szegeden

dob/az/mné/gw

1981. november 14.

megkezdődött a próbatermelés az újabb algyői nyomásfokozó üzemben, amelyet azért építettek a már meglévő mellé, mert a szénhidrogént tároló rétekből növekvő mennyiségben kerülnek a felszínre az olajjal keveredett kísérőgázok. az alacsony nyomású gázt három nagyteljesítményű kompresszor különíti el az olajtól: a gépek az ndk-ból érkeztek, s a szállító vállalat szakemberei irányították a szerelést. az új nyomásfokozó üzem 100 millió forintba került, berendezései évente félmilliárd köbméter kísérőgázt bocsátanak hatvan atmoszférás nyomással az országos vezetékhalózatba.

/mti/

bb. 11. régészeti kutatások szászváron

han/az/gw hgy

1981. november 14.

régészeti ásatás kezdődött a mecseki szénbánya vállalat társadalmi segítségével szászváron, amelynek környékén gazdag szénvagyont fedeztek fel az utóbbi időben a geológusok. a község központjában, a régi vár területén folyó kutatás célja, hogy időben a nagyszabású bánya-és településfejlesztés terveinek kidolgozásakor figyelembe vehessék a feltárássra-megmentésre érdemes értékeket.

a hagyomány szerint a szászvári plébánia pincéjében bertalan pécsi püspök 1235-ben alapított várának maradványai rejlenek, falának több részlete ma is látható a tizenharmadik századi épületben.

a török hódoltság idején jelenetős közigazgatási központ volt itt, várható tehát, hogy a több évre tervezett kutatás során e korszakból származó tárgyi emlékek, épületmaradványok is napvilágra kerülnek. tisztázni lehet a település egykori épületeinek helyrajzát. a barokk korban átépített plébániaépület átvizsgálása pedig kideríti, mennyit őrzött meg a középkori várból.

szászvár része a keleti mecsek várláncolatának. innen nem messze van például a tizenharmadik századból származó máré vár, amely helyreállítása óta helytörténeti múzeumnak ad otthont.

/mti/

- . -

- 8 -

bb. 12. burkolatcsere - forgalomelterelés

i/sb/gk/dg/gw hgy

1981. november 14.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete értesíti a gépjárművezetőket, hogy a xiii. kerületi béke utca frangepán utca és fáy utca közötti szakaszának újpest felé haladó jobboldalát november 16-tól a burkolat teljes cseréje miatt lezárják. a forgalmat a villamosvágányokon keresztül a másik oldalra terelik. a munkálatok előreláthatólag egy hétig tartanak.

/mti/

bb. 13. erdősítés sopron környékén

mzs/az/gw hgy

1981. november 14.

megkezdték az őszi erdősítést sopron környékén, ahol az elmúlt években mintegy 500 hektár mezőgazdasági termelésre alkalmatlan területet fogtak erdőművelésbe. a város keleti oldalához csatlakozó síkságon 25 hektáron ültetik ki a csemetéket - hektáronként hétezret - a soproni tanulmányi erdőgazdaság dolgozói. a talajt már előkészítették, így mihelyt a csemetékről lehullott a lomb, nekifoghattak a faültetésnek.

az iváni és a röjtökmuzsaji erdészetekben a kipusztult fácskákat pótolják. a tavaszi esőzések után a cseri talaj tömörödött vízzáró rétegében nagytömegű víz gyülemlt fel, s ebben az ugynevezett pangó vízben valósággal megfulladtak a tavaszi ültetésű csemeték gyökerei. az őszi szezonban a cser és tölgyecsemetéket telepítik örökzöldeket azért nem, mert a tapasztalatok szerint az őszi ültetés ezeket nagyon megviseli.

/mti/

- . -

- 9 -

bb. 14. hazaérkezett csehszlovákiai kulturális küldöttségünk

rj dg

1981. november 14.

befejezte ötnapos csehszlovákiai hivatalos látogatását a pozsgay imre művelődési miniszter vezette küldöttség és hazaérkezett budapestre. a magyar delegáció a cseh és szlovák oktatási és kulturális miniszterekkel tárgyalásokat folytatott országaink kulturális és oktatási együttműködéséről, kapcsolataink jövőbeni fejlődésének lehetőségeiről. pozsgay imre minisztert prágában fogadta josef havlin, a cskp kb titkára és matej lucan, a csehszlovák szocialista köztársaság miniszterelnökhelyettese, pozsonyban ján janik, az szlcp kb titkára és julius hanus, a szlovák szocialista köztársaság miniszterelnökhelyettese.
/mti/

-. -

bb. 15. kézikönyv a budapesti tanácstagoknak

i/ag/rj dg

1981. november 14.

immár kilencedik alkalommal készült el a tanácstagi kézikönyv, mely összefoglaló adatokat tartalmaz a főváros társadalmi-gazdasági fejlődéséről. a fővárosi tanács információs központja által összeállított kiadványt a soronkövetkező kerületi tanácsüléseken kézhez kapja valamennyi tanácstag. az idej kiadás elsősorban az 1980 évi eredményeket tekinti át, a közölt számok, táblázatok azonban lehetőséget adnak az v. öt éves tervidőszak fejlődési irányvonalainak követésére is.

az adatokban gazdag könyvecskéből egyebek között kiderül: mennyi házasságot kötöttek budapesten/1980-ban 15.487-et/, hogyan alakult a lakáshelyzet /az v. öt éves tervben 85.588 lakás épült/, milyen a közműellátottság /tavaly 38,5 kilométerrel nőtt a vízcsőhálózat hossza/, a tömegközlekedés /a budapestiek 560 óráat töltenek évente a bkv járművein/. a tanácstagok pontos számokkal érvelhetnek választók előtt, ha azok a kereskedelmi hálózatról /tavaly a kiskereskedelmi forgalom 90 milliárd ft volt/, a lakossági szolgáltatásokról /a múlt év végén 2679 szolgáltatóhely működött/, az orvosi ellátásról, az óvodák /510/ általános iskolák /2187/ számáról érdeklődnek tőlük. a hasznos kézikönyv főtárgya a budapesti mozik, színházak helyzetét, a tömeg- és versenysport eredményeit is.

a fővárosi tanács abban a reményben készítette el a kiadványát, hogy az államigazgatás és a várospolitikai napi kérdéseivel foglalkozó vezetők is jól hasznosíthatják azt munkájuk során. /mti/

-. -
-10-

9.25 rj

10/20/ra

bb. 16. megkezdődött a fogyasztási szövetkezetek ix. kongresszusa

t/jf/rj dg

1981. november 14.

szombaton az építők rózsza ferenc székházában megkezdte munkáját a fogyasztási szövetkezetek ix. kongresszusa, amelyen 3,3 millió tag és 180 ezer szövetkezeti dolgozó képviselőjében 650 küldött tanácskozik. az elnökségben helyet foglalt lázár györgy, a minisztertanács elnöke, sarlós istván a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, és a kormány több tagja. jelen voltak a társadalmi szervezetek és a tagszövetkezeti ágazatok képviselői.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának korábban küldött írásos beszámolójához szlamenicky istván, a szövetség elnöke fűzött szóbeli kiegészítést.
/folyt.köv./

bb. 17. gombavizsgálat vasárnap és ünnepnapokon is

i/szü/rj dg

1981. november 14.

a debreceni vásárcsarnokban levő gombavizsgálók ezentúl a hétvégeken, vasárnap és ünnepnapokon is rendszeresen tartanak ügyeletet. reggelente 6-tól 11 óráig szakértők bírálják el a mezőkön és erdőkben szedett és vizsgálatra bevitt gombát.

a lakosság igénye alapján növelték a vizsgálati napok számát. az idén ugyanis a kedvező időjárás nyomán bőven terem gomba, nagyon sokan szedik, s fogyasztás előtt mind többen kívánják azt a szakemberekkel ellenőriztetni. /mti/

-. -

bb. 18. több mint 600 ezer tonna cukorrépa

szü/rj dg

1981. november 14.

több mint 600 ezer tonna cukorrépat vettek át eddig feldolgozásra a hajdu-bihar megyei mezőgazdasági nagyüzemektől, s ennek többsége már a gyárakban van, kisebbik részét a kövesutak mellett, prizma-hegyekben tárolják. az idén a korábbinál másfél ezer hektárral nagyobb területen, 16.500 hektáron termelték az értékes növényt a hajduságban. nemcsak a terület, hanem a termésátlag is növekedett. s magasabb a cukortartalom is. a debreceni löszháti gazdaságokban 5-600 mázsás termést is betakarítottak.
/folyt.köv./

10.10 rj

-11-

10/20/ra

bb. 18. / több mint 600... 1. folyt./rj

a nagy mennyiségű répa zöme jó időben, a tavalyinál jóval kevesebb munkával és költséggel került az idén feldolgozásra. a kabai hajdusági cukorgyárban több mint 35 ezer tonna cukrot készítettek eddig az új termésű répából. a nyersanyag ötven százalékát vasuton szállították be; a máv debreceni igazgatósága irányvonatokat indított kabára a nagy répatermelő körzetekből. /mti/

bb. 19. balesetek

rj dg

1981. november 14.

dunavecse külterületén, juhász imre 59 éves helyi téesz-tag, segédmotoros kerékpárjával megfordulás közben egy vele szemben közlekedő személygépkocsinak útjában, a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint a balesetet az okozta, hogy juhász irányjelzés nélkül a már féktávolságon belül lévő személygépkocsi elé kanyarodott.

tokod belterületén kolek sándor 39 éves gépkocsivezető, táti lakos személygépkocsival elütötte a vele azonos irányban haladó somogy adolfné 70 éves és weber gusztávné 69 éves nyugdíjasokat, helyi lakosokat. kolek ittás állapotban, nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a gépkocsit - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint. vezetői engedélyét bevonták.

mindkét gyalogos a helyszínen meghalt.
a szabolcs-szatmár megyei nyírosáholly belterületén pálinkás mihály 29 éves gépszerelő, helyi lakos személygépkocsival elütötte a vele szemben közlekedő budai gábor 34 éves géplakatos, helyi lakost, aki kórházba szállítása után meghalt. a baleset oka a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az, hogy pálinkás figyelmetlenül vezette a személygépkocsit. az ő vezetői engedélyét is bevonták.

zalaegerszegen egy utkereszteződésben egy személygépkocsival elütötték a kerékpárját toló gombás istván 67 éves zalaegerszegi nyugdíjast, aki kórházba szállítása után meghalt. gombás - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint figyelmetlenül lépett az uttestre, nem győződött meg az áthaladás veszélytelenségéről.
/folyt.köv./

10.15 rj

-12-

10⁹⁵/₇₀

bb. 19. / balesetek... 1. folyt./rj

borsod-abauj-zemplén megyében, nyékládházán, a máv-állomás közelében egy tehervonat elütötte a sínek között szabálytalanul közlekedő medgyesi józsef 61 éves nyugdíjas, hegyőkereszturi lakost, aki a helyszínen meghalt.

onda külterületén a 3-as számú főúton laczkó lászló 36 éves művezető, alsóvadászi lakos személygépkocsijával elütötte az uttest szélén vele azonos irányban közlekedő varga gyula 56 éves segédmunkás, arnóti lakost, aki súlyos sérüléseibe a helyszínen belehalt. a baleset oka, a vizsgálat eddigi megállapítása szerint: laczkó nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett. vezetői engedélyét bevonták.

budapesten a XI. ker. kővirág sor mellett húzó vasuti pályatesten villamosfelsővezeték szerelés közben nagy mihály 34 éves, máv-dolgozó, kiskunfélegyházi lakos megcsuszott, a szerelőlapon leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, a hogy a helyszínen meghalt.

a rendőrség valamennyi ügyben folytatja a vizsgálatot. /mti/

bb. 16. / megkezdődött a fogyasztási... 1. folyt./rj

a mai bb. 1. sz. hírünk /szlamenicky istván szóbeli kiegészítője / embargóját az alábbi javítással

f e l o l d j u k :

az 1. bekezdés első mondatát kérjük törölni. a szöveg helyesen így kezdődik:

szlamenicky istván a bevezetőben hangsúlyozta: a fogyasztási szövetkezetek...

x x x
/folyt.köv./

10.25 rj

-13-

10⁹⁵/₇₀

bb. 20. faültető szombat bács-kiskunban

1981. november 14.

lász/rj dg

fásítottak a hét végén bács-kiskun megye lakói kecskeméten, a ,,100 ezer fa, 100 ezer lakos,, mozgalom jegyében több mint 11 ezer lombfát ültettek el szombaton. másutt is dolgoztak a parkok, terek diszitői; több községben, például kecelen, császártöltésen gyümölcsfákat telepítettek a járdák mellé. a hétvégi házak tulajdonosai kecskemét környékén ugyancsak több órát szántak arra, hogy megszépüljön az üdülővezetek környéke. /mti/

bb. 21. elhunyt novotny antal

1981. november 14.

rj dg

novotny antal, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1942. óta tagja a pártnak, 85 éves korában elhunyt. temetése november 19-én 13 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

mszmp xix. ker. bizottsága
vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

bb. 22. füz aratás a végeken

1981. november 14.

tóa/rj dg

zala megye határvidékén, a hetési tájegységben beérett az aranyfüz. az ottani mezőgazdasági üzemek valamint a füz- és kosár- ipari vállalat számottevő területen természet nemes füzvesszőt a mezőgazdasági kulturák termelésére alkalmatlan, mélyen fekvő földeken. a legértékesebb aranyfüzből különféle kosarak és kertibutorok készülnek, exportra. az idején a természet betakarítását a rédicsei termelészövetkezetben kezdték meg először. a füz aratása ma már nem jelent nehéz fizikai munkát: gép vágja és köti csomóba az aranyló szálakat. /mti/

-14-

11.05 rj

11.05
ra

bb. 24. elmarad

1981. november 14.

rj kal/dg

paul florea román hegedűművész betegsége miatt az országos filharmónia hétfőre hirdetett nyiregyházi évadnyitó koncertje. az előadást egy későbbi időpontban tartják majd meg. /mti/

bb. 25. emlékünnepe vaján

1981. november 14.

kal/rj dg

egésznapos ünnepi programmal emlékeztek meg szombaton vaján ii. rákóczi ferenc és bujdosó társai hamvai hazahozatalának 75. évfordulójáról. ez alkalommal a szabolcsi nagyközség muzeumban tárlatvezetéssel mutatták be az intézmény rákóczi kori gyűjteményének legértékesebb és legújabb darabjait. délután az ünnepség a fejedelem udvari marsalljának, vajádának síremlékénél folytatódott. a szabolcsi üzemek és vállalatok vajádák nevét viselő szocialista kollektívái koszorút helyeztek el a siron és a szabadságharcosnak a muzeum várkertjében lévő mellszobránál.

a művelődési otthonban tudományos emlékülésen méltatták a 75 esztendővel ezelőtt történtek jelentőségét, majd a program kulturális műsorra ért véget, amelyben a nyiregyházi móríc zsigmond színház művészei elevenítették fel a kuruc-kor irodalmi és zenei alkotásait. /mti/

bb. 23. csere-bere

1981. november 14.

bty/rj dg

sok békéscsabai lakosnak nyújtott kellemes szabadszombati elfoglaltságot, élményt a helyi művelődési központban első alkalommal megrendezett csere-bere akció. könyvek, hanglemezek, gyermekjátékok, disztárgyak, konyhai használati eszközök, galambok, diszmadarak találta új gazdára és még egy kutyát is elcseréltek.

az első csere-bere akciót a jövőben több is követi. /mti/

11.50 rj

11.05
ra

-15-

bb.27. bauxitbányászok az öregekért

dáv/dg/mo dg 1981. november 14.

a kincsesbányai bauxitbányászok és a gánti „délkő”, bánya szocialista brigádjainak csaknem nyolcszáz ezer forintos társadalmi munkájával korszerű javítóbázis készült el a gánti szociális otthonban. az asztalos-, villanyszerelő-, és lakatos-műhelyből álló szolgáltatóegység a kétszáznegyven idős embernek otthont nyújtó szociális intézmény karbantartási, javítási munkáit az elvégzését könnyíti meg.

az új létesítményt szombaton ünnepélyesen adták át az otthon lakóinak./mti/

bb.28. befejeződött a székesfehérvári orvoskongresszus

dáv/dg/mo dg 1981. november 14.

egységes diagnosztikai eljárásokat, gyógyszerelési és kezelési módot dolgoznak ki a fertőző májgyulladás legyőzésére, gyógyítására. husznál több kórház vállalkozott ugyanis arra, hogy - együttműködve - kipróbálja a neves orvosok, kutatók által javasolt kezelési módokat, s kiválassza közülük a leggyorsabban, leghatékonyabban eredményre vezetőket - jelentették be szombaton székesfehérváron, az emésztőszervi megbetegedésekkel foglalkozó kétnapos orvoskongresszus befejező ülésén.

a rangos tanácskozáson az ország minden részéből részt vevő belgyógyászok, sebészek és radiológusok elmondták, hogy az alkohol-fogyasztás növekedése, valamint az egészségtelen táplálkozás következményeként gyakoribbá vált a hasnyálmirigy- és a fertőző májgyulladás. gyógyításukra, kezelésükre eddig többféle módszerrel próbálkoztak, a gyorsabb eredmény érdekében azonban szükségessé vált egységes kezelési eljárás kidolgozása. a kórházak együttműködésével kialakult ugynevezett multiklinikai vizsgálatok nyomán előreláthatóan két év múlva már mindenütt azonos módon kezelik, gyógyszerelik majd a hosszan tartó munkaképtelenséget okozó fertőző májgyulladást./mti/

11.55/mo

12.05
Ra

- 16 -

bb. 26. emléktábla szegeden rerrich bélának

dob/rj dg 1981. november 14.

rerrich béla építész, kertépítőművész születésének 100. évfordulója alkalmából emléktáblát avattak szombaton szegeden a róla elnevezett tér egyik épületcsoportjának árkádjá alatt. ő tervezte a dóm teret övező, háromszáz méter hosszú árkádos épületcsoportot, amely a szegedi nemzeti panteont is magába foglalja, a házok legnagyobb tudósait, művészeit megörökítő szobrokkal, domborművekkel. /mti/

bb. 29. tenk lászló festőművész kiállítása mórón

dáv/rj dg 1981. november 14.

olaj- és temperafestményekkel, harmincnál több képpel mutatkozott be tenk lászló festőművész szombaton, a móri művelődési központban megnyitott kiállításán. a december 7-ig látható tárlaton a budapesti művész utóbbi tíz évben készült alkotásait állították ki.

tenk lászló bernáth aurél tanítványaként végezte el a képzőművészeti főiskolát, s azóta tiznél több önálló kiállításon adott számot munkásságáról. /mti/

bb. 30. színjátszó találkozó székesfehérváron

dáv/rj dg 1981. november 14.

amatőr színjátszók, a fejér megyei színjátszó körök tagjai vették birtokukba a hétvégén a székesfehérvári megyei művelődési központ színpadát. szombaton, vasárnap nyolc amatőr együttes adott, illetve ad számot tudásáról. a színjátszó hétvégén vendégként bemutatkozik a veszprémi aréna színpad is, amely száraz gyöngy: az élet vize című komikotragediáját adja elő.

a bemutatókat szakmai beszélgetések követik, amelyeken a szereplők munkáját és a bemutatott darabot értékelik. /mti/

12.05 rj

12.20
Ra

-17-

bb. 31. befejeződött a cukorrépa szedése a kaposvári cukorgyár körzetében

káp/rj dg

1981. november 14.

befejeződött a mintegy tízezer hektárnyi területen a cukorrépa szedése a kaposvári cukorgyár körzetéhez tartozó baranya, tolna és somogy megyében. egyes gazdaságokban már csak a „bongészó brigádok”, járják a táblákat, hogy a gépek után elmaradt répa-fejeket is összeszedjék.

a betakarított termés átvétele gyakorlatilag ugyancsak megtörtént, zavartalanul folyik a szállítás vasuton, közuton egyaránt a gyárba. a feldolgozás is jó ütemben halad. a napi átlagosan háromezerkétszáz tonnás teljesítmény eredményeként a várható termés több mint hatvankét százalékát „nyelték”, el a gépek; eddig - a hatvannyolcadik kampánynapig - több mint kétszázötvenkétezer hétszáz tonna nyersanyagból vonták ki az édességet és huszonháromezerhétszáz tonna cukor került a raktárakba. ez ötezergyszáz tonnával több mint az elmúlt - tavalyi - kampányidőszak 68 napja alatt feldolgozott répaemmenység. a még feldolgozásra váró répaemmenységgel - napi teljesítményeket figyelembevéve - előreláthatólag december 27-28-ra végeznek. /mti/

bb. 32. hazaérkezett szófiából a kisz kb küldöttsége

jk/rj dg

1981. november 14.

szombaton hazaérkezett budapestre a fejti györgy, a kisz kb első titkára vezette küldöttség, amely a dimitrovi komszomol meghívására bulgáriában járt. a delegáció tárgyalásokat folytatott a dimitrovi komszomol vezetőivel és aláírták a kisz és a dimitrovi komszomol új, 1981-85. évekre szóló együttműködési megállapodását. /mti/

bb. 33. fásítás debrecenben

szü/rj dg

1981. november 14.

fásítási napot tartottak szombaton a hazafias népfront debreceni városi bizottsága kezdeményezésére a város legújabb és legnagyobb lakótelepén, az újkertben, ahol több mint 7000 család részére épült fel korszerű otthon. a nemrégiben ideköltözött lakók több mint 400 facsemetét ültettek el, s társadalmi munkában rendezték, csinosították a parkokat, tereket.

/folyt.köv./

12.10 rj

-18-

bb. 33. / fásítás debrecenben. 1. folyt./rj

a tiszta, virágos debrecenért mozgalom keretében ez évben eddig összesen közel 3000 darab facsemetét - juhárt, gömbakácot, kocsányos tölgyet, hársat -, ezer darab diszcserjét és 18.000 darab cserjét adtak át a lakosságnak, intézményeknek, vállalatoknak, iskoláknak, elültetésre, társadalmi akcióban. /mti/

bb. 34. s-modell bolt nyiregyházán

kal/rj dg

1981. november 14.

a vidéki városok közül másodikként dunaujvárost követően - nyiregyházán szombaton nyitották meg az s-modell hálózat legújabb szaküzletét. a skála-lánc boltjának céljaira egy korábban kisebb forgalmu kereskedelmi egységet alakított át a nyiregyházi szövetkezeti kereskedelmi vállalat. a 120 négyzetméter alapterületű boltban több mint 3 millió forint értékű árut kínálnak, női és gyermekruhákból, férfi kötöttáruból, szabadidős ruhákból. a választékos divatkiegészítő cikkek, bőrárak és illatszerek is gazdagítják. /mti/

bb. 35. gyémántlakodalmat ünnepeltek békéscsabán

bty/ig ma

1981. november 14.

hatvan évvel ezelőtt kötött házasságot a békéscsabán élő Leszko Mihály és Botta Dukát Ilona. az idős házaspár gyémántlakodalmát szombaton délelőtt tartották meg. a családi ünnepen - három gyermekük, három unokájuk és két dédunokájuk mellett - Leszko Mihályt és feleségét köszöntötték a jubileum alkalmából a máv békéscsabai csomópontjának, volt munkahelyének képviselői, valamint a barátok és a békéscsabai v. kerület általános iskolásai is. /mti/

bb. 36. időjárásjelentés

ig ma

1981. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti november 14-én szombaton 12 órakor:

szeles, hidegebb idő

nyugat-európában csendes, száraz, általában enyhe az idő. különösen spanyolországban, ahol délután gyakori a 20 fok fölötti hőmérséklet. a német-lengyel síkságon, az alpok és a kárpátok térségeiben változékony, többször esős, hűvösebb időjárás az uralkodó.

/folyt.köv./

12.45/ig

- 19 -

13.05
rj

bb.36. /időjárásjelentés ... folyt./ig

a skandináv félsziget és a balti-tenger vidéke fölött hideg levegő örvénylik, s ez ott erős szelet, záporokat, havazást okoz. a nagy sebességgel áramló hideg, sarkvidéki levegő rövidesen közép Európát is elárasztja, emiatt ismét jelentős lehülés várható.

hazánkban pénteken tulnyomóan felhős volt az ég és csak kisebb körzetekben sütött ki 4, 6 órára a nap. néhány helyen kisebb eső, futó zápor fordult elő. az északkeleti határvidéken egy-két helyen tartósan megmaradt a köd és ott kora délután is csak plusz 1, plusz 5 fok között váltakozott a hőmérséklet. az ország többi részén viszont általában 6, 12 fokot mutatnak a hőmérők. a főváros környékén és a duna-tisza közén megerősödött, sőt átmenetileg viharossá fokozódott az északnyugati szél. a késő esti óráktól észak-nyugat felől csapadékzóna érte el az országot. hatására előbb a dunántúlon, majd másutt is sokfelé esett az eső, északkeleten egy-két helyen eleinte még havazott. a szombat reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknym és 6 mm között volt, de makón 7, bácsalmáson 8, kiskunhalason 10 mm-t mértek. szombat hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 2, és plusz 6 fok közé hült le a levegő. a hőmérséklet 11 órakor 3 és 6 fok között váltakozott.

budapest belterületén pénteken a hőmérséklet napi középértéke 7,7 fok volt, amely 1,7 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1016 mbár, nem változik.

várható időjárás vasárnap estig:

felhőátvonulások szombaton többfelé, vasárnap már csak elszórtan záporral, hózáporral. erős, helyenként viharos északi szél. a nappali fölmelegedés gyengül. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet, mínusz 2, plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 2, 6 fok között.

a duna vízállása budapestnél 294 cm, hőmérséklete 6,4 fok.

/mti/

13:20
RA

- 20 -

bb.37. vadászok hétvégéje - vizslák munkavizsgálója és bemutatója szolnok megyében

end/ig ma

1981. november 14.

a nagy őszi vadászati szezon első kiemelkedő eseményei zajlanak ezen a hét végén az apróvadban gazdag szolnok megyében. törökszentmiklós határában - külföldi puskasok részvételével - nagyteritékű fácán hajtó vadászatot tartanak. a kilőtt fácánokat hátrahagyják; azokat a vadásztársaságok értékesítik. a vendégeké csak a cserkészés élménye és a fel-felröppenő vadak puszkavégre kapása. szombaton négy-ötszáz fácánkakast és tyukot lőttek ki.

szolnok térségében - kunhegyes és tiszagyenda között - a vadászkutyáké volt a főszerep. a kezdő, idomított vadász vizslák munkavizsgálóján harminc négylábu, zsüri előtt mutatta be, milyen fegyelmezett, hogyan kell viselkedni lövések idején, miképpen kell megszerezni és a gazdához szállítani az elejtett vadat. a legjobb vizslák oklevelet kaptak, s ezentúl „hivatásosként” részt vehetnek a vadászportyákon. tiszaföldváron vasárnap külföldi vendégvadászok nemes, angol vizslái tartanak látványos bemutatót./mti/

- -

bb.38. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke szombaton 14 óráig

nj dg

1981. november 14.

1. szlamenicky istván szóbeli kiegészítője
 2. divsz nyilatkozata
 3. miért állunk- új magyar film készül
 4. véleményem az egyenjogúságról
 5. rézfészek egy mecseki gyümölcsfán
 6. vitzisztító mügyanta atomerőművekhez
 7. ipari hűtők a szovjetunióba,
 8. tavasz a klimaházban
 9. rába futóművek
 10. kisérgáz a hálózatba
 11. régészeti kutatások szászváron
 12. burkolatcsere - forgalomelterelés
 13. erdősités sopron környékén
 14. hazaérkezett a kulturális küldöttség
 15. kézikönyv a budapesti tanácsatogoknak /1.sz.jav./
 16. megkezdődött a fogyasztási szövetkezetek i.
 17. gombavizsgálat vasárnap
 18. több mint 600 ezer tonna cukorrépa
 19. balesetek /2.sz.jav./
 20. faültető szombat bács-kiskunban
- folyt.köv./
13.30/ig

- 21 -

13:40
RA

bb.38. /a belföldi ... folyt./ig

21. elhunyt novotny antal /3.sz.fav./
22. füz aratás a végeken
23. csere-bere
24. elmarad
25. emlékünnepe vaján
26. emléktábla szegeden
27. bauxitbányászok az öregekért
28. befejeződött a székesfehérvári orvoskongresszus
29. tenk lászló kiállítása /4.sz.fav./
30. színjátszó találkozó székesfehérváron
31. befejeződött a cukorrépa szedése
32. hazaérkezett szófiából a kisz kb küldöttsége
33. fásítás debrecenben
34. s-modell bolt nyiregyházán /5.sz.fav./
35. gyémántlakodalmat ünnepeltek /6.sz.fav./
36. időjárás
37. vadászok hétvégéje
38. hírjegyzék

/mti/

bb.39. felhasználható 18.00 órától!

a magyar népművelők egyesületének második vándorgyűlése szolnokon

laz/ma/mo ma

1981. november 14.

a magyar népművelők egyesületének második vándorgyűlése szombaton kezdődött szolnokon. a megyei művelődési és ifjúsági központban vasárnap befejeződő tudományos tanácskozás több, mint 300 résztvevője az értelmiség, a társadalom és a közművelődés összefüggéseivel foglalkozik.

az ünnepélyes megnyitó utáni plenáris ülésen a szakemberek vitaindítóként dr. huszár tibornak, az elte tanszékvezető egyetemi tanárának előadását hallgatták meg az értelmiségnek a közművelődésben betöltött szerepéről.

a plenáris ülést követően a vándorgyűlés résztvevői szekciókban folytatták le munkájukat. többek között a munkahelyeken, a művelődési otthonokban és a muzeumokban folytatott közművelődési munka kérdéseit megvitató eszmecsereken sokan hangsúlyozták: az ötnapos munkahét bevezetésével - a valóságos igények felmérése után - a szabadidő kulturált eltöltésében döntő szerepük lesz a helyi kezdeményezésekkel megteremtett művelődési formáknak.

a szekcióülések vasárnap folytatódnak, majd a magyar népművelők egyesületének második vándorgyűlése a tapasztalatok összegezésével, a tanácskozás értékelésével fejeződik be. /mti/

13.40/mo

13.55
Ra

- 22 -

bb.40. áprily lajos szobrot avattak visegrádon

vir/mv/ig ma

1981. november 14.

szombaton visegrádon avatták fel mikus sándor szobrászművész áprily lajost ábrázoló mellszobrát. a költő és műfordító áprilynak - aki hosszú éveken keresztül alkotott visegrádon, s több művében is megörökítette a dunakanyar szépségeit - születésének 94. évfordulója alkalmából állított emléket a község. /mti/

- . -

bb.41. péli ildikó kiállítása szentendrén

vir/mv/ig ma

1981. november 14.

szombaton nyitották meg szentendrén, a pest megyei művelődési központban péli ildikó grafikusművész kiállítását. a művésznak a tárlaton bemutatott több, mint husz, gazdag formavilágú és színárnyalatu, modern stílusjegyeket tükröző képe közül sok kapcsolódik a történelmi mult egy-egy epizódjához. /mti/

- . -

bb.42. felhasználható: 18.00 órától!

narodne novine-nap pécsett

igó/ma/mo ma

1981. november 14.

első ízben rendezte meg hetilapjának, a narodne novine-nak /népujság/ napját a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége. a hagyományteremtő kezdeményezés célja az, hogy népszerűsítse a lapot és újabb olvasókat toborozzon, egyúttal megteremtse a nemzetiségi sajtó rendszeresen ismétlődő ünnepét.

a sajtónapra szombaton került sor legnagyobb nemzetiségi megyénk - baranya - székhelyén: pécsett. a sportcsarnokban a lap szerkesztői és munkatársai találkoztak az ország különböző vidékeiről összegyűlt délszláv olvasókkal, akiket markovics márk főszerkesztő tájékoztatott a narodne novine munkájáról, céljairól és terveiről. a nemzetiségi szövetséggel egyidőben - 1945-ben - alapított ujság hetente nyolc oldalon jelenik meg szerb-horvát, illetve szlovén nyelven. részben a nemzetiség kulturális sajtójának a szerepét is betölti, amennyiben külön oldalt szentel a magyarországi délszlávok irodalmi, művészeti és nyelvművelési témáinak.

a sajtónap alkalmából kiállítást és vásárt rendeztek a hazai szerb-horvát és szlovén nyelvű kiadványokból, valamint jugoszláviában nyomtatott könyvekből és sajtótermékekből. az összegyűlt több, mint kétezer embernek kulturális műsort adtak, amelyben a pécsi nemzeti színház délszláv származású művészei és a baranya táncegyüttes mellett belgrádi vendégművészek is felléptek. /mti/

14.20/mo

15.15
P

- 23 -

bb.44. Lottó nyeremények

ig ma

1981. november 14.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a 46. játékhéten 5 találatos szelvény nem volt.

a Lottó nyeremények a nyereményilleték levonása után a következő:

4. találatos szelvénye 49 fogadónak volt, nyereményük egyenként 160.901.- forint.

3 találatos szelvénye 5.092 fogadónak volt, nyereményük egyenként 774.- forint

a 2 találatos szelvények száma 170.743 darab, ezekre egyenként 29.- forintot fizetnek./mti/

- . -

bb.43. kommunista műszakok országszerte

ö/os/kre/lász/csiz/end-bév/pá/ig ma

1981. november 14.

szombaton országszerte kommunista műszakokkal, a nagy és kisüzemek, gyárak dolgozói szabad szombati munkájukkal jelentősen elősegítették az év végére sokasodó termelési- és exportfeladatok teljesítését. az e napon megkeresett munkabérük felajánlásával pedig többnyire a szociális körülmények javításához járultak hozzá.

a magyar hajó- és darugyár kollektívája az idén a második alkalommal vállalta szabad szombaton is az önzetlen munkát. a vidéki és a budapesti gyáregységekben mintegy 6000-en - hatórás műszakkal - elsősorban az exportszállítások pontos teljesítését segítették elő. az angyalföldi munkáskollektíva szovjet, illetve román megrendelésre készülő uszódaruk építésén munkálkodott, az óbudai gyáregységben szintén szovjet exportra kerülő tolóhajókon végezték a soron levő műveleteket, a daru gyáregységben pedig a portáldarukat, valamint - török és indiai megrendelésre - erőművi kazánberendezéseket szereltek, a kommunista műszak munkájában részt vettek a termék egy részét majdan átvevő szovjet műszakok, valamint a gyárban dolgozó lengyel munkások. a vidéki gyáregységekben a megelőző kommunista műszakok részvevőinél lényegesen többen álltak most szombaton munkába. balatonfüreden, - belföldi megrendelésre - uszályokon és kavicskotrókon dolgoztak, a váci gyáregységben exportra szánt konténereket, tiszafüreden pedig portáldarukat készítették. a kommunista szombaton megtermelt érték meghaladta a 11 millió forintot, a hatórás műszak bérét, nyolcszázezer forintot, a magánlakás-építés támogatására fordítják.

/folyt.köv./
14.50/ig

- 24 -

1530

bb.43. /kommunista műszakok .. 1.folyt./ig

a kontakta alkatrészgyár kommunista műszakja is a dolgozók lakáshelyzetének javítását szolgálta. a mintegy 175 ezer forint, - amelyet ezen a napon több mint 1700-an kerestek meg - a vállalati, lakásépítési-kölcsön alapot növeli. a kommunista műszak alatt - amelyben az adminisztratív dolgozók is fizikai munkával vettek részt - egyebek közt a holland piacra kerülő kontállu-kapcsolókat, a bulgáriába készülő nyomtatott áramkörű csatlakozókat, valamint - algiri megrendelésre - ipari csatlakozókat készítettek. a budapesti, a szentesi és a mezőturi gyárban a kommunista műszak termelési értéke 4.250.000 forint volt.

ugyancsak a gyermekintézmények javára, továbbá a rokkantak segítésére ajánlotta fel a kommunista műszak bérét a kunmadarasi vas- és elektromosipari szövetkezet kollektívája. a tekericselőüzemben - az adminisztratív dolgozók közreműködésével - hgesztőgépeket működtető transzformátorokat készítettek, negyedmillió forint értékben. a lakatosüzem munkásai a belkereskedelemnek szereltek össze 20 darab vegyes tüzelésű kazánt, az elektromos szerelőegység dolgozói a kohászati gyárépítő vállalat részére végeztek vezérlőpultok és szekrények szerelését, 100 ezer forintnyi termelési értékben. teljes létszámmal dolgoztak a benzinforrasztó lámpagyártó üzemben is, hogy enyhítsék az itt előállított cikk piaci hiányát.

a vegyészernyőgyárban a paksi erőműhöz és a borsodi vegyi kombinát rekonstrukciójához készítettek - kommunista műszakban - különleges készülékeket. a részvevők szombati munkabérüket gyárak kulturális és szociális ellátásának javítására ajánlották fel. csaknem teljes létszámmal dolgoztak a bányagépgyárban is, ahol az oroszországi és várpalotai szénbányáknak ndk-beli megrendelőknél gyártottak szállítóberendezéseket 1 millió 300 ezer forintnyi termelési értékben. a 60 ezer forint munkabért a bányagépgyáriak is a kulturális és szociális ellátás javítására költik.

a veszprém megyei állami építőipari vállalat kommunista műszakjával elsősorban azoknak az építkezéseknek az ütemét gyorsították meg, amelyek befejezése közvetlenül érinti a lakosságot. így például dolgoztak az épülő fűzfői uszodán, a veszprémi postán, a kórház bővítésén, az új iskolán, valamint a lakások felhuzásának befejezésén. budapesti, az ifju gárda lakótelepen vállalták a kommunista műszakot a veszprém megyei építők, itt 384 lakás készül a vidéki házigyár elemeiből.

vas megyében két vállalat tartott kommunista műszakot, mintegy 5 ezer dolgozó részvételével. a volán 17. sz. vállalat üzemegeiben és telephelyein, celldömölkön, körmenden, sárvárott, szentgotthárdon és szombathelyen teljes üzem volt a fuvarozásban. a máv szombathelyi járműjavító üzemében a vasuti kocsik javításán és a diesel-mozdonyokon dolgoztak a szerelők. egy 15 kocsi álló szerelvényt a kisz megyei és városi bizottságának munkatársai kérték kölcsön: a vépi állomáson röpával rakták meg a vagonokat, amelyeket a sárvári cukorgyárban kiürítették./mti/

15.05/ig

- 25 -

1535

bb.45. új „szellemi beruházás,, - befejeződött a pécsi országos konferencia

kász/ig ma

1981. november 14.

a szellemi munka hatékonyságának növelésével foglalkozó országos konferencia szombaton - ajánlások elfogadásával - fejezte be kétnapos munkáját pécsen. a szervezési és vezetési tudományos társaság égisze alatt megtartott tanácskozáson a vállalati, intézményi gyakorlat oldaláról világították rá a szellemi tevékenység színvonalát meghatározó tényezőkre. a konferencián hangsúlyozták; a világgazdasági fordulatokhoz alkalmazkodóan - a szorgosabb, fegyelmezettebb munkán kívül - sajátos többletre kell szert tennünk: új felismerésekre, módszerekre van szükség, amelyek megszakitják a helyenként sablonná merevedő rutint,, az új „szellemi beruházás,, - az alkotó tevékenység hatékonyságának növelése - a társadalmi össz munka nagyobb hasznosságához vezet. magyarországon egymillió négyszázezeren dolgoznak a szellemi munka különböző területein, s egyre nagyobb a szakmunka szellemi tartalma is. ezt a szellemi tőkét szüntelenül gyaparítani és a korábbinál jobban hasznosítani - ez az egyik legfontosabb feladatunk.

a három szekcióban folytatott tanácskozások tapasztalatai alapján a plenáris záróülésen ajánlásokat fogadtak el, az előadásokat és a vitákat összegezve a konferencia többek között javasolta, hogy a felsőszintű szakember képzést és nevelést a társadalom teljes intézményrendszere támogassa, és vegyék ki a részükét a vállalatok is e fontos feladat megoldásából. az oktatási intézmények ugyanakkor - a tantárgyközpontúság mellett - neveljék hallgatóikat a várható fejlődés távlatait is szem előtt tartó, problémamegoldó gondolkodásra, fejlesszék a változásokat követni tudó alkalmazkodó képességet. értelmiségnevelő intézményként ki-sérjék nagyobb figyelemmel a folyamatos képzést és továbbképzést.

a szellemi munka szervezését, vezetését megvitató szekció ülésén egyebek között rámutattak: a vállalati vezetők között nincs elegendő „stratégia,, és sokan idejüket az alacsonyabb hatáskörbe tartozó ügyek intézésére fecsérlik. az államigazgatási szervektől azt kérték, hogy adjanak elég időt az önállósult vállalatok átszervezésére, a szervezési és vezetéstudományi társaság pedig az országos tapasztalatok közreadásával segítse a munkát.

a szellemi munka értékelésének összetevőit tárgyaló szekció ülésén egy felmérésre hivatkozva megállapították: az e munkaterületeken dolgozóknak több mint a fele éri úgy, hogy tudásának tartalékait nem hasznosíthatja munkájában. ugyanakkor az is tény, hogy a megkérdezettek egyharmada öt éve nem vett részt szakmai továbbképzésen. a hatékonyság javítása végett közvetlenebb kapcsolatot kell teremteni a szellemi munka és annak eredményei között - hangsúlyozták a tanácskozáson. a szekcióülés alapján javasolták, hogy - a meghatározó tényezők vizsgálata után - a jövőben dolgozzanak ki sokoldalúan alkalmazható módszereket az alkotó munka értékelésére és ösztönzésére, s adják is azokat közre.

/mti/
15.25/ig

- 26 -

1540

bb.46. felavatták ognyenovics milán siremlékét pécsen

igó/i g ma

1981. november 14.

a pécsi központi temetőben szombaton felavatták a tavaly elhunyt ognyenovics milán siremlékét. a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének volt főtitkára most lett volna 65 éves.

a szegény szerb családból származott munkásember tizennyolc évig állt a nemzetiségi szövetség élén és országgyűlési képviselőként négy parlamenti ciklusban képviselte a törvényhozásban a hazánkban élő délszlávokat. a baranyai munkásmozgalom kiemelkedő alakját tiszteli ognyenovics milánban.

a hozzátartozók mellett a tiszteletadáson ott voltak az elhunyt barátai, egykori munkatársai és harcostársai. a márványemléket megkoszorúzták baranya megye és pécs város párt és állami szerveinek, a magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének és a narodne novine című nemzetiségi lapnak, a pécsi délszláv általános iskolának és a pécsi tanárképző főiskola délszláv tanszékének képviselői./mti/

- . -

bb.47. őszi munkák a földeken

ö/os/tób/blb/dáv/hag/jk/ig ma

1981. november 14.

a hétvégén is jó ütemben haladnak az őszi munkák a földeken: hamarosan országszerte befejeződik a kukorica és a cukorrépa betakarítása, s kedvezőek az őszi vetésről, talajelőkészítésről kapott jelentések is.

csongrád megyében - ahol már egy héttel ezelőtt befejezték az őszi kalászosok vetését - szombaton a kukorica- és a cukorrépa- földeken dolgoztak a gépek és az emberek. vasárnapra a 70 ezer hektárnyi kukoricából alig 1000 hektár betakarítással maradt; minden eddiginél hamarabb sikerül e fontos munka végére érni. ez, a kedvező időjárás mellett, mindenekelőtt annak köszönhető, hogy a gazdaságok növelték a korai és a középérésű fajták arányát, így nem torlódtak a munkák, egyenletes ütemben dolgozhattak az arató-cséplő kombájnok, a szárítóüzemek. a csongrád megyei gazdaságokban a tavalyinál előbbre tartanak a cukorrépa betakarításával is: az 5600 hektár 97 százalékán már kiemelték a termést a földekről.

tolna megyében szombatig a kukoricának 95, a cukorrépának pedig 97 százalékát betakarították. a hőgyészen - és még további 24 község határában - több, mint 2 ezer hektáron fejezte be a kukorica betakarítását az állami gazdaság. nedvestárolási módszerrel csaknem 515 vagon kitűnő takarmányt készítettek, megtakarítva így a szállítási és az energiaköltségeket. a hőgyései gazdaságban felszedték az összes cukorrépát is, de a termés elszállításának egy része azonban még hátra van.

/folyt.köv./
15.45/ig

- 27 -

1545

bb.47. /őszi munkák ... folyt./ig

borsod megyében a hét végére befejeződött a cukorrépa betakarítása, amiből szombatig 82 600 tonnányit a termelők át is adtak a felvásárlóknak. hamarosan végeznek a mezei gazdasági kukorica betakarításával is, eddig csaknem 40 ezer hektáron végeztek e fontos munkával. a vetésterület még hátralevő 5 százaléknál előreláthatóan a jövő hét közepére végeznek a munkával.

a kukoricabetakarító gépek az utolsó hektárokon dolgoztak fejér megyében is, ahol a termés 96 százaléka már a tárolókban van. ötvennél több közös gazdaság végzett már a betakarítással, s gépeiket a szomszédos nagyüzemek tábláira irányították át. jó ütemben halad fejérben az őszi talajelőkészítés is: a gazdaságok eddig az őszi mélyszántás 65 százalékát végezték el. a munkát azonban sok helyütt lassítja a alkatrészhány és különösen a nagyteljesítményű rába traktorok kényszerülnek veszteglésre. a tervezett 120 ezer hektárnyi terület 65 százaléknál forgatták már meg a talajt csongrád megyében. minden rendelkezésre álló nagyteljesítményű traktort erre a munkára csoportosították át, hogy mielőbb az eke „kifagyna”, a földekből, befejezzék a mélyszántást./mti/

- . -

bb 48. felhasználható 17.00 órától!

befejeződött a világgazdasági konferencia budapesten

t of um ma

1981. november 14.

tóth ferenc, az mti tudósítója jelenti:

szombat délután plenáris záróüléssel befejeződött budapesten a világgazdasági és a fejlődő országok kapcsolatának fejlesztéséről, a nemzetközi gazdasági együttműködés új útjairól rendezett tudományos konferencia. a magyar tudományos akadémia székházában tartott négynapos találkozót a fejlesztési intézetek európai társasága szervezte, amely 1975 óta tömöríti a fejlődő országok társadalmi, gazdasági kérdéseivel, a fejlesztési stratégiával foglalkozó európai tudósokat, politikusokat, közgazdászokat, illetőleg kutató- és oktatóintézetek szakembereit.

a harmadik világ regionális társadalomtudományi intézményeivel is együttműködő fejlesztési intézetek európai társaságának háromévenként ismétlődő kongresszusát - Linz és milánó után - most első ízben hívták össze szocialista ország fővárosában.

/folyt.köv./

- 28 -

16.25/um

16⁴⁵₀

bb 48. /befejeződött a világgazdasági...1.folyt./um

magát e tény is a nemzetközi együttműködés előremutató tényezőjének értékelte a konferencián részt vett willy brandt, a német szociáldemokrata párt és a szocialista internacionálé elnöke. a nobel-békedíjas személyiségnek azt a bizakodó megnyilatkozását, mely „a budapesti tanácskozás eredményesen alakul”, a záróülésen már megerősítően idézhette összefoglalójában louis emmerij, a hollandiai társadalomtudományok intézetének igazgatója, a fejlesztési intézetek európai társaságának elnöke. őt egyébként megerősítették elnöki tiszttségében a társaság mostani tisztújító közgyűlésén, amelyet a tudományos tanácskozással párhuzamosan tartottak. jean masini, a francia gazdasági, társadalomtudományi és fejlesztési intézet igazgatója, valamint mándi péter, az mta világgazdasági kutató intézetének főmunkatársa személyében két alelnökököt választottak. ugyancsak van magyar tagja a nemzetközi tudományos szervezet husz tagu, új végrehajtó bizottságának is.

a konferencia házigazdája az mta világgazdasági kutató intézete volt. képviselőjében igazgatója, bográn józsef akadémikus elnökölt a tanácskozássorozat utolsó ülésén. köszönetet mondott a találkozón részt vett európai és számos fejlődő országból érkezett mintegy 250 külföldi, valamint 30 magyar szakembernek, akik aktívan közreműködtek az „új fejlesztési utak - európa szerepe”, című fő téma és a 19 munkabizottságban megvitatott részmák elemzésében.

ami a konferencia érdemi munkáját illeti, mándi péter - alelnökké választása után - úgy nyilatkozott: tartalmában, gondolataiban rendkívül gazdag volt a plénumon és a munkacsoportokban elhangzott több mint száz előadás, amelyek között élénk érdeklődés kísérte a magyar felszólalásokat. többféle megközelítésben, de közös véleményként fogalmazódott meg, hogy a kelet-nyugati párbeszéd és együttműködés kérdéseire szorosan kapcsolódnak a fejlődő országokhoz fűződő kapcsolatok. az emberiség előtt álló globális problémák szükségképpen globális megoldásban - s ezt ismételt hangszólyozták a budapesti tudományos találkozón - növekvő szerepe van a harmadik világ országainak, illetve azon lehetőségek kialakításának, hogy a fejlődő országok megfelelően bekapcsolódjanak a világgazdaságba, részt vegyenek a nemzetközi együttműködésben.

/folyt.köv./

- 29 -

1.6.32/um

16⁵⁰₀

bb 48. /befejeződött a világgazdasági..2. folyt./um

fontos állomás volt ez a tanácskozás a társaság életében azért is - hangsúlyozta az új alelnök -, mert újabb indítást és municiót adott mind a szocialista, mind a nyugati országok közzgazdászainak, tudományos kutatóinak tekintetben, hogy a világgazdasági fejlődés és a nemzetközi kooperáció bővítése érdekében igenis, lehet és kell szorgalmazniuk a tudományos-politikai és társadalmi erőfeszítéseket. ismét a figyelem fókuszába állították: az emberiség legsúlyosabb gazdasági gondjainak megoldása elválaszthatatlan a politikai és a biztonsági kérdésektől, a bizalomra épülő nemzetközi együttműködés kiszélesítésétől, beleértve természetesen a fejlődő országokat is. a konferencia legfontosabb eredményei közé tartozón egyetértés nyilvánult meg abban, hogy a harmadik világ gazdasági fejlődésének elősegítése valamennyi országnak - társadalmi-politikai berendezkedésétől függetlenül - közös gondját, tennivalóját és felelősségét is jelenti. /mti/

-.-

bb 49. 46 jubileumi lakodalom egyeken, egyszerre

szü um ma

1981. november 14.

szombaton délután a hajdu-bihar megyei egyek község művelődési házában 46 idős pár tartotta meg jubileumi lakodalmát. három pár hatvanadik házasságkötésük évfordulóján gyémánt lakodalmat, 11 arany, 32 pár pedig ezüst lakodalmat tartott. a házasságkötésüket ünnepségen megújították - valamint a ritka eseményen megjelent gyerekeket, unokákat, dédunokákat - bódi Istvánné a községi tanács vb tőtitkára köszöntötte. /mti/

-.-

bb 50. huszonöt éves a tit budapesti nyelviskolája

t me um az

1981. november 14.

huszonöt éves a tit budapesti nyelviskolája. ez alkalomból szombaton, a kossuth klubban tartott ünnepségen adám György akadémikus, a tit országos központjának elnöke méltatta az intézmény működését, majd az iskola számos tanárának tit-aranykoszorús emlékérmet, nívódíjat illetve elismerő oklevelet adott át.

a tit idegennyelv-oktatási szakosztályának tagjai - szakképzett nyelvtanárok - évente mintegy 23.000 hallgatót tanítanak 15-16 nyelvre. nyaranta intenzív tanfolyamok, nyelvgyakorló klubok segítik elő az idegennyelv elsajátítását, illetve a nyelvtudás gyakorlását, megőrzését. /mti/

18.33/um

- 30 -

1850

bb 16. /megkezdődött a fogyasztási...2. folyt./um

a vitában felszólalt Lázár György, aki tolmácsolta a központi bizottság és a kormány üdvözlését, majd arról szólt, hogy a fogyasztási szövetkezetek IX. kongresszusa az egész magyar szövetkezeti mozgalom fontos eseménye. a fogyasztási szövetkezetek alapvető szerepet töltenek be a lakosság áruellátásában, a szolgáltatási igények kielégítésében, a háztáji termelés szervezésében és támogatásában, a mezőgazdasági termékfelvásárlás és értékesítés lebonyolításában, az új otthonok megteremtésében és az export-árualapok előállításában. fontos szerepet töltenek be a településfejlesztésben, a szemlélet és az életmód formálásában és a közművelődés terén is. a szövetkezeti mozgalom mély gyökereket eresztett társadalmunkban, segíti a szocialista demokrácia kiteljesedését szolgáló törekvéseket, a szövetkezeti gazdaság pedig - mint a szocialista tulajdon egyik formája - fontos tényezője a népgazdasági tervek megvalósításának.

Lázár György rámutatott: belső politikai viszonyaink továbbra is kedvező feltételeket nyújtanak a szocialista építőmunkához. a tapasztalatok szerint határozottabbá vált a törekvés a hatékony gazdálkodásra, és további eredményeket mutathatunk fel a népgazdaság egyensúlyának javításában: a nehéz külső piaci viszonyok ellenére sikerült növelni az exportot. vannak azonban olyan tényezők, amelyek nehezítik az előrehaladást, megmutatkoznak a feszült nemzetközi helyzet hátrányos következményei, a többi között az, hogy a tőkés piacokon nőtt a protekcionizmus. ehhez járult még, hogy a tőkés gazdaság pangása miatt rosszabbodtak a piaci feltételek, ami több hazai iparágban kedvezőtlenül érezteti hatását.

a minisztertanács elnöke ezután azokat a gondokat elemezte, amelyek saját munkánk gyengeségeiből fakadnak. megemlítette: a szükségesnél még mindig lassabban javult a gazdaság alkalmazkodóképessége, elégtelen munkánk szervezetségének foka és még távolról sem használunk ki minden lehetőséget az energiával és az anyaggal való takarékosagra.

részletesen szólt a termelés korszerűsítésével, az exportképesség javításával, a nemzetközi munkamegosztásban való aktívabb részvételünkkel összefüggő feladatokról. kitért arra, hogy folytatni kell a közzgazdasági eszközrendszer, az ár- és pénzügyi, valamint az érdekeltségi viszonyok hozzáigazítását a változó feltételekhez. megjegyezte: gyakran fölvetődik, hogy jó lenne, ha ritkábban kerülne sor a szabályozók változtatására.

/folyt.köv./

- 31 -

19.00/um

1010

bb 16. /megkezdődött a fogyasztási...2. folyt./um

a kormány dolga is könnyebb lenne, ha akár csak két-három évre is stabilizálhatnánk a szabályozókat. ezt azonban nem tehetjük meg, mert a gazdálkodás feltételei, a külső tényezők gyorsan változnak, a közgazdasági szabályozók pedig nem szakadhatnak el a valóságtól. a tényleges gond nem is az, hogy a szabályozókat tulságosan gyakran módosítják, hanem az, hogy azok még mindig csak követik, nem pedig megelőzik a valóság, a világ változásait.

a kormány elnöke szólt arról is, hogy fontos teendő a szervezeti rendszer korszerűsítése:

- a tannivelők első csoportjába a központi irányítás szervezetének módosítását soroltuk. ennek keretében megszüntettünk egy sor kormánybizottságot, megszerveztük az egységes ipari minisztériumot, átalakítottuk a munkaügyi irányítást, létrehoztuk a piacfelügyeletet, megerősítettük a kereskedelmi kamarát, egy sor más intézkedést is tettünk, és még továbbiakat tervezünk. mindenekelőtt a minisztériumi háttér-intézmények munkájának ésszerűsítését folytatjuk. a cél az, hogy egyszerűsítsük és gyorsítsuk a döntési folyamatot, növeljük a vállalati önállóságot, csökkentsük az irányítás rezsit - mondotta.

- a második csoportba a vállalati szervezeti rendszer korszerűsítése tartozik. a cél itt a rugalmasság, az érdekelttség javítása. a megoldásra nincs sablon; egyaránt sor kerülhet olyan összevonásokra, amelyek egybekapcsolják a kutatás-fejlesztés, termelés, értékesítés összefüggő láncolatát, de sor kerülhet szétbontásokra is, más szóval: decentralizációra. a munka ezen a területen is folytatódik a következő időszakban, de nagy gondot kívánunk fordítani arra, hogy elősegítsük annak a folyamatnak a meggyorsítását, amelynek eredményeként növekszik a trösztökön, nagyvállalatokon belül is az egységes érdekelttség a jobb, jövedelmezőbb munkában.

- a szervezeti tennivalók harmadik csoportjába az új vállalkozási formák létrehozását sorolhatjuk. ez alapján pozitív fogadtatásra talált, de tapasztalható a megítélésben szélsőségek is. például hogy az új vállalkozási formák a legértékesebb munkaerőt fogják elszívni a nagyüzemekről. találkoztunk olyan aggályokkal is, hogy teret nyitunk az ügyeskedők, a munka nélkül jövedelmet szerzők számára.

/folyt.köv./

- 32 -

19.06/um

19 15

bb 16. /megkezdődött a fogyasztási...3. folyt./um

ismét mások szerint gyengítjük a szocialista tulajdont, a népgazdasági érdek esetenként ideológiai köntösbe bujtatatott féltése mögött valójában a versenytől, a monopolhelyzet kényelmét veszélyeztető konkurenciától való félelem rejtőzik. a kisvállalkozás létrehozására a valós társadalmi szükségletek jobb kielégítése mellett azért is került sor, hogy ösztönözzük, serkentsük az egészséges versenyt.

- az új vállalkozási formák nagy többsége egyébként nem magánvállalkozás, hanem a szocialista vállalkozásnak egy új, igaz, nálunk eddig szokatlan formáját valósítja meg. reális az aggály, hogy lesznek, akik megpróbálnak visszaélni az e formák nyújtotta lehetőségekkel, de ez nem lehet ok arra, hogy elmaradjanak az egyébként ésszerű és szükséges lépések. a kormányzati szervek arra törekedtek és törekcsenek, hogy olyan jogi és közgazdasági szabályokat alakítsanak ki, amelyek a visszaélés lehetőségét minimálisra szorítják. vannak azután, akik túlértékelik e formák jelentőségét, és olyan várakozással vannak, amit ez a megoldás nem teljesíthet. úgy gondolom, az a vélemény a helyes, amely szerint a két forma nem helyettesíti, hanem kiegészíti egymást.

Lázár György hangoztatta: mindazokat az ajánlásokat és javaslatokat, amelyek a kongresszuson is elhangzottak, a kormányzati szervek gondosan mérlegelik majd és azon lesznek, hogy a reális lehetőségek keretei között megvalósítsák azokat.

- a fogyasztási szövetkezetek fontos és jó ügyet szolgálnak, amikor felkarolják és segítik valóra váltani az embereknek a jobb életét igénylő természetes szándékát és ezt szocialista módon, saját munkájukkal akarják elérni úgy hogy az egyben a nagyobb közösség, az egész társadalom javát is szolgálja - mondotta befejezésül.

a vitában felszólalók egyebek között elmondották, hogy a kis települések ellátását sok tekintetben sikerült javítani. javasolták, hogy egyes területeken hozzanak létre vegyes profilu, kitelepített raktárakat, amelyekben tartós fogyasztási cikkeket is árusíthatnának, tovább javítva ezzel az ellátást. beváltak a mozgó abc-boltok, ezekből azonban többre lenne szükség. kifejtették, hogy a szövetkezeti mozgalom a városokban is megerősödött, a gyárkapukon belül is forgalmaznak, gyakran árengedménnyel.

/folyt.köv./

- 33 -

19.12/um

bb 16. /megkezdődött a fogyasztási...4. folyt./um

az ipari és kereskedelmi szolgáltatások bővítését jól szolgálják az új jogszabályok, amelyek azonban még tartalmaznak bürokratikus elemeket és akadályozzák a folyamatos, zavartalan munkát. a felszólalók a vitában hangoztatták azt is, hogy még mindig bonyolult az ipari árak szabályozása, ami különösen a kisebb üzemekben nehezíti a munkát, és felesleges adminisztrációval jár. a bedolgozói rendszerben is kínálóznak további lehetőségek, ez a munkaerőforrás azonban csak akkor válik még hozzáférhetőbbé, ha a foglalkoztatás kötöttségein lazítanak. az ipari tevékenység bár fejlődött, az elmúlt időszakban kiütözött néhány fogyatékosága is; a gyártók nem élnek eléggé a kooperáció lehetőségével. szóltak arról, hogy javult az együttműködés a tanácsok és a szövetkezeti lakásépítők között. még inkább segíthetné a szövetkezeti lakásépítőket az, ha a hitelezés szabályai jobban alkalmazkodnának az építési gyakorlatához. kihasználatlan lehetőségek vannak még a lakás-karbantartásban is, ezek a szervezetek tulságosan elaprózva működnek. hangoztatták, hogy a falusi takarékszövetkezetek iránt megnövekedett bizalmat azzal lehet tovább erősíteni, ha a szolgáltatásaikat még változatosabbá teszik. a vitában figyelmeztettek arra is, hogy az iskolaszövetkezetek működésének felkarolására van szükség, amihez a kisz segítségét kérték. kitértek a szövetkezeti üzemek és telepek műszaki fejlesztésének szükségességére is, egyebek között különleges gépek gyártását sürgették.

a kongresszus vasárnap folytatja munkáját. /mti/

-. -

bb 51. időjárásjelentés

um az

1981. november 14.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton este:

szeles idő

várható időjárás az ország területére vasárnap estig: felhőátvonulások lesznek, elszórtan várható hózápor. a többfelé erős északi szelet főleg a dunántúlon kíséri viharos széllelkés.

a nappali felmelegedés gyengül. a legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 2-6 fok között lesz. /mti/

-. -

- 34 -

19.24/um

bb 52. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14 órától zárásig

um

1981. november 14.

39. a magyar népművelők egyesületének második vándorgyűlése szolnokon
40. áprily lajos szobrot avattak visegrádon
41. péli ildikó kiállítása szentendrén
42. narodne novine nap pécsett
43. kommunistaműszakok országszerte
44. lottó nyeremények
45. befejeződött a szellemi munka hatékonyságának növelésével foglalkozó konferencia pécsett
46. felavatták ognyenovics milán siremlékét pécsett
47. őszi munkák a földeken
48. befejeződött a világgazdasági konferencia budapesten
49. negyvenhat jubileumi lakodalom egyeken
50. huszonöt éves a tit budapesti nyelviskolája
51. időjárás
52. hirjegyzék

-.-

- 35 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: deregán gábor, mélykúti attila, apor zoltán

20.10/um

2020

60.008/x

p ó t t l á s a b e l f ö l d i h i r e k h e z

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kedves kollégák!

1981. november 16-án, hétfőn adáskezdettől a belföldi szerkesztőség is átáll az elektronikus képernyős szerkesztési rendszerre. az áttérés közvetlenül is érinti a lapokat, az előfizetőket, miután a képernyős hirszerkesztés és számítógépes hirtovábbítás egységes, az eddigitől eltérő hirtovábbítást követel meg. hireink új külső megjelenítési formáját a mellékelten megküldött minta érzékelteti. hétfőtől kezdődően a belföldi és a szolgáltatási híreket már az új formában továbbítjuk a hagyományos telexvonalon. egyidejűleg a stenciles sokszorosított kiadásunk is e formára tér át.

új formájú hireink első sora ezentúl mindig a számítógépnek utasításokat adó kódjeleket tartalmaz. ezek közül az első a hirsorszáma aznapi kiadásainkban: bs és egy négyjegyű szám /0001, 0002, stb. növekvő számsorrendben. /a javítások és egyéb szerkesztőségi üzenetek is kapnak sorszámot. a számítógép folyamatosan adja a sorszámkat. ha tehát egy hirsorszám önöknél kimarad a véggépen, ez azt jelenti, hogy valamilyen zavar folytán nem kapták meg azt a hirt, s ebben az esetben kérjenek ismétlést.

az mtib betűcsoporttal bevezetett négyjegyű szám viszont kiadott hireink belső tárolási száma nálunk, amelynek alapján az illető hír visszakereshető és ismét előhívható a számítógépből. a hír tartalmával kapcsolatos bármilyen természetű kérdés esetén kérjük, hogy a belföldi szerkesztőség turnusvezetőjénél erre a számra hivatkozzanak.

folyt köv.

60.008/x

szerktáj.-2

hireink hosszúságát a jövőben a rendelkezésre álló képernyő-tartomány szabja meg /kb 40-44 sor/. ezt meghaladó terjedelmű híreket két vagy több hirszám alatt adhatunk csak ki. ilyenkor már az első rész címében jelezzük, hogy több folytatás várható/1. rész/, s

s az anyag végén a /folyt./ jelzést találják. a folytatás ugyanazt a címet kapja és a /2. rész/, /3. rész/, st. jelölést az utolsó rész végén három kereszt /xxx/ jelzi az anyag végét.

megváltozik hireink keltezése is.

remléjük, hogy az áttérés semmiféle zökkenőt nem okoz munká-
jukban. a fentiekén kívül más változásra önöknek lényegében nem
kell számítaniuk. kérjük megértő türelmüket és szíves segítségüket.

folyt köv.

00.008/k

szerktáj.-3

az mti által számítógéppel kiadott belpolitikai hír új formája:

ZCZC
bs0001 4 130 mtib1001

bélyegárverés

1981. november 10./mti/ - a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége szombaton 16 órai kezdettel bélyegárverést tart a szövetség székházában.xxx

i/bi/rj bam pr

10.45 101181. 0156

nnnn

magyarázat:

hirindítás jele: zczc
vonali sorszám: bs0001
a hír prioritása: 4
a hír téma kódja: 130
a hír hivatkozási száma: mtib1001

szignók: i/bi/rj
rovatvezető: bam
turnusvezető: pr
leadási idő: 10.45
dátum/ nap, hó, év/: 101181.
leütések száma: 0156
hír vége: nnnn

megjegyzés:
hír ismétlésekor kérjük a hír vonali sorszáma hivatkozni.
tartalmi vita esetén kérjük a hír hivatkozási sorszáma utalni.

budapest, 1981. november 14.

az mti belföldi szerkesztősége

- . -

a szerkesztőségek figyelmébe!

hireink zárása után kaptuk a rendőrségtől az alábbi közleményt, kérjük a lehetőség szerint átvenni:

a rendőrség felhívása

um az

1981. november 14.

a mai napon 18 óra 30 perc körüli időben a reanal finom-vegyszergyár budapest xiv. kerület telepes utcai telephelyéről elloptak két darab fehér színű gömb-alaku 60 literes műanyag ballont.

az egyik ballon metilalkoholt, a másik hidrogénperoxidot tartalmaz. a ballonokon a tartalmuk fel van tüntetve. a két ballont feltehetően a zt 78-48 forgalmi rendszámu zöld színű, régi típusu wartburg személygépkocsival szállították el a helyszínről.

a rendőrség kérése, hogy a vegyszerekből ne vásároljanak, mert fogyasztásuk életveszélyes. akinek a ballonok hollétéről tudomása van, a 07-es telefonszámon értesitse a budapesti rendőrfőkapitányság központi ügyeletét, vagy a legközelebbi rendőrt. /mti/

-. -

- 36 -

21.20/um

- v é g e -